ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Ιουλίου 1984

σχετικά με σχέδιο της ιρλανδικής κυβέρνησης να χορηγήσει ενίσχυση σε παραγωγό νημάτων πολυεστέρα εγκατεστημένο στο Letterkenny

(Το κείμενο στη αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(84/498/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου 93 και αφού έλαβε υπόψη της τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Με επιστολή, της 22ας Δεκεμβρίου 1983, η ιρλανδική κυβέρνηση κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να χορηγήσει ενίσχυση σε μια επιχείρηση η οποία αγόρασε από τον προηγούμενο ιδιοκτήτη τις εγκαταστάσεις παραγωγής νημάτων πολυεστέρα στο Letterkenny. Η ενίσχυση θα είχε τη μορφή επιχορήγησης ύψους 2,9 εκατομμυρίων λιρών Ιρλανδίας και θα χορηγείτο από την Industrial Development Authority (IDA).

Με τέλεξ της 12ης Ιανουαρίου 1984, η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες από την ιρλανδική κυβέρνηση. Οι πληροφορίες αυτές ελήφθησαν στις 19 και 30 Ιανουαρίου 1984.

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε το σχέδιο ενίσχυσης, θεώρησε ότι η εν λόγω ενίσχυση θα επηρέαζε τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον και ότι, κατά συνέπεια, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, ιδίως σε μια κατάσταση όπου άλλοι κοινοτικοί παραγωγοί συνθετικών ινών έχουν αναλάβει σοβαρές προσπάθειες, μειώνοντας σημαντικά τις μονάδες παραγωγής, για να προσαρμοσθούν στην παρούσα κατάσταση της αγοράς η οποία χαρακτηρίζεται από σοβαρές δυσχέρειες λόγω πλεονάζοντος δυναμικού παραγωγής. Η Επιτροπή θεώρησε, επίσης, ότι η ενίσχυση δεν θα συνέβαλε στην αναδιάρθρωση του εργοστασίου πολυεστέρα κατά την έννοια του συστήματος πειθαρχίας στον τομέα των συνθετικών ινών που θέσπισε η Επιτροπή το 1977 και του οποίου παρατάθηκε η ισχύς το 1979, 1981 και 1983, επειδή η σχετική ενίσχυση ούτε θα οδηγούσε σε οποιαδήποτε μείωση της ικανότητας παραγωγής ούτε θα βοηθούσε τη μετατροπή των δρστηριοτήτων του εργοστασίου με σκοπό την παραγωγή άλλων προϊόντων εκτός από συνθετικές ίνες. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της συνθήκης ΕΟΚ και, με επιστολή της 8ης Μαρτίου 1983, κάλεσε την ιρλανδική κυβέρνηση να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

II

Η ιρλανδική κυβέρνηση, υποβάλλοντας τις παρατηρήσεις της σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, με επιστολή της 6ης Απριλίου και με τέλεξ της 27ης Ιουνίου 1984, επισήμανε ότι η ενίσχυση των 2,9 εκατομμυρίων λιρών Ιρλανδίας θα χορηγείτο για τη χρηματοδότηση επενδύσεων 5 εκατομμυρίων λιρών Ιρλανδίας με σκοπό την ποιοτική βελτίωση της παραγωγής και του ελέγχου της παραγωγικής διαδικασίας. Για το υπόλοιπο της συνολικής επένδυσης, που ανέρχεται σε 16,7 εκατομμύρια λίρες Ιρλανδίας, η οποία καλύπτει επίσης το κόστος απόκτησης του εργοστασίου στο Letterkenny, δεν επρόκειτο να δοθεί καμία άλλη επιχορήγηση ή κρατική ενίσχυση.

Η ιρλανδική κυβέρνηση πρόβαλε το επιχείρημα ότι το σχέδιο ενίσχυσης συμβιβάζεται με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), στο μέτρο που προωθείται η ανάπτυξη της κομητείας Donegal και δεν οδηγεί σε αύξηση της ικανότητας παραγωγής, έτσι ώστε να τηρείται το σύστημα πειθαρχίας στον τομέα των συνθετικών ινών.

Επιπλέον, η ιρλανδική κυβέρνηση πληροφόρησε την Επιτροπή ότι η εν λόγω επιχείρηση δεν ήταν σε θέση να αναλάβει οποιαδήποτε επίσημη ή γραπτή δέσμευση, ακόμη και για περιορισμένη χρονική περίοδο, ότι δεν θα αυξήσει την υφιστάμενη ικανότητα παραγωγής νημάτων πολυεστέρα στο εργοστάσιο του Letterkenny.

Οι παρατηρήσεις δύο άλλων κρατών μελών, μιας ομοσπονδίας επιχειρήσεων του τομέα και τριών άλλων επιχειρήσεων, που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή βάσει της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2, υποστήριζαν τις απόψεις της Επιτροπής και τόνιζαν τη δυσχερή κατάσταση των παραγωγών νημάτων πολυεστέρα λόγω των προβλημάτων της πλεονάζοντος δυναμικού παραγωγής. Υπογράμμιζαν επίσης την ανάγκη πλήρους τηρήσεως του συστήματος πειθαρχίας στον τομέα των συνθετικών ινών, ιδίως αν ληφθούν υπόψη οι ζοφερές προοπτικές στην αγορά. Υποστηρίχθηκε επίσης ότι η εν λόγω ενίσχυση παρείχε αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα στον ενδιαφερόμενο παραγωγό νημάτων ο οποίος ανταγωνίζεται άλλους κοινοτικούς κατασκευαστές.

III

Στο τομέα των νημάτων πολυεστέρα, υπάρχει μεγάλος όγκος εμπορίου και μεγάλος βαθμός ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών. Κατά συνέπεια, η σχεδιαζόμενη από την ιρλανδική κυβέρνηση ενίσχυση είναι ικανή

να επηρεάσει το εμπόριο και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών μελών παρέχοντας πλεονεκτήματα στη σχετική επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ θεσπίζει την αρχή σύμφωνα με την οποία κάθε ενίσχυση που έχει τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται σ' αυτό είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Οι εξαιρέσεις από την αρχή αυτή, που εκτίθενται στο άρθρο 92 παράγραφος 3, καθορίζουν ορισμένους στόχους κοινοτικού ενδιαφέροντος που υπερβαίνουν τα συμφέροντα των αποδεκτών της ενίσχυσης. Οι εξαιρέσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται στενά στις περιπτώσεις που εξετάζονται περιφερειακά ή τομεακά καθεστώτα ενισχύσεων ή μεμονωμένες περιπτώσεις χορήγησης ενισχύσεων βάσει γενικών καθεστώτων. Ειδικότερα, οι εξαιρέσεις αυτές μπορούν να εφαρμόζονται μόνον όταν η Επιτροπή βεβαιώνεται ότι η ελεύθερη λειτουργία της αγοράς, χωρίς τη χορήγηση ενίσχυσης, δεν θα οδηγούσε, αυτή και μόνο, το μελλοντικό αποδέκτη της ενίσχυσης να υιοθετήσει αποφάσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη ενός των προαναφερόμενων στόχων.

Η παραχώρηση εξαιρέσεων σε περιπτώσεις που δεν συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων αυτών, θα παρείχε αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα σε ορισμένα κράτη μέλη και θα επέτρεπε να επηρεάζονται οι όροι των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και να νοθεύεται ο ανταγωνισμός, χωρίς τούτο να δικαιολογείται από το κοινοτικό συμφέρον.

Κατά την εφαρμογή των αρχών αυτών στο πλαίσιο της εξέτασης συγκεκριμένων ενισχύσεων, η Επιτροπή οφείλει να διαβεβαιώνεται ότι η ενίσχυση δικαιολογείται από τη συμβολή του αποδέκτη της ενισχύσεως για την επίτευξη ενός των στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3, καθώς και ότι η σχετική ενίσχυση είναι απαραίτητη για το σκοπό αυτό. Στις περιπτώσεις που τούτο δεν μπορεί να αποδειχθεί, και ιδίως όταν η ενισχυόμενη επένδυση θα πραγματοποιηθεί οπωσδήποτε, είναι σαφές ότι η ενίσχυση δεν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που προβλέπονται από τις εξαιρέσεις αλλά ότι απλώς εξυπηρετεί τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης στην οποία χορηγείται.

Στην παρούσα περίπτωση, δεν είναι δυνατόν να λεχθεί ότι ο αποδέκτης προσφέρει ως αντάλλαγμα για την ενίσχυση μια τέτοια συμβολή.

Η ιρλανδική κυβέρνηση δεν ήταν σε θέση να προσκομίσει, αλλά ούτε και η Επιτροπή να βρει επιχειρήματα που να δικαιολογούν ότι η σχεδιαζόμενη ενίσχυση εμπίπτει σε μια από τις κατηγορίες των εξαιρέσεων του άρθρου 92 παράγραφος 3.

Στην Κοινότητα υφίσταται σημαντικό πλεονάζον δυναμικό παραγωγής νημάτων πολυεστέρα, η αγορά του προϊόντος αυτού μειώνεται σταθερά μετά το 1978 και δεν υπάρχουν ενδείξεις μεταβολής της τάσης αυτής. Το 1983, όπως και τα προηγούμενα έτη, ο βαθμός χρησιμοποίησης των μονάδων παραγωγής υπολογίστηκε ότι ήταν σαφώς κατώτερος του 70 %, βαθμός που θεωρείται ανεπαρκής για την οικονομικά βιώσιμη λειτουργία. Αποτέλεσμα τούτου είναι ότι υφίσταται ζωηρός ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών πολυεστέρα στην ΕΟΚ και οι περισσότεροι παραγωγοί συνεχίζουν να εμφανίζουν ζημία στην παραγωγή πολυεστέρα, καθώς οι τιμές είναι ιδιαίτερα χαμηλές. Σημαντικές είναι οι νέες μειώσεις της ικανότητας παραγωγής που απαιτούνται και που έχουν συμφωνηθεί να πραγματοποιηθούν στη διάρκεια της περιόδου μέχρι το τέλος του 1985.

Τα νήματα πολυεστέρα ανήκουν σε ομάδα προϊόντων που υπόκειται σε συμφωνίες των βιομηχανιών βάσει των οποίων οι μονάδες παραγωγής θα μειωθούν, και υπόκεινται επίσης στο σύστημα πειθαρχίας για τις συνθετικές ίνες που θέσπισε η Επιτροπή το 1977 και του οποίου η ισχύς παρατάθηκε το 1979, 1981 και 1983. Τόσο οι συμφωνίες των βιομηχανιών όσο και το κοινοτικό σύστημα ελέγχου των ενισχύσεων στον τομέα της βιομηχανίας συνθετικών ινών θεσπίστηκαν και συνέχισαν να ισχύουν λόγω του σημαντικού και αναμφισβήτητου πλεονάζοντος δυναμικού στον τομέα αυτό.

Στην επιστολή της της 8ης Αυγούστου 1983, με την οποία παρατείνεται το σύστημα ελέγχου των ενισχύσεων για μια νέα διετή περίοδο που λήγει στις 19 Ιουλίου 1985, η Επιτροπή τόνισε στα κράτη μέλη ότι θα διατυπώνει εκ των προτέρων δυσμενή γνώμη όσον αφορά τις προτεινόμενες τομεακές, περιφερειακές ή γενικές ενισχύσεις οι οποίες θα έχουν σαν αποτέλεσμα την αύξηση του καθαρού δυναμικού παραγωγής των επιχειρήσεων του τομέα αυτού. Υπενθύμιζε, επίσης, στα κράτη μέλη ότι θα συνεχίσει να εξετάζει ευνοϊκά τα σχέδια χορήγησης ενισχύσεων που αποσκοπούν στην επιτάχυνση ή τη διευκόλυνση της διαδικασίας μετατροπής της παραγωγής προς άλλους τομείς πέραν των συνθετικών ινών ή που αποσκοπούν σε αναδιάρθρωση με στόχο τη μείωση της ικανότητας παραγωγής.

Όλες οι ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα των συνθετικών ινών όχι μόνο οφείλουν να πληρούν τους όρους του συστήματος πειθαρχίας στον τομέα των συνθετικών ινών, αλλά υπόκεινται επίσης στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, των ετών 1971 και 1977 για ενισχύσεις στη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών, βάσει των οποίων η χορηγήση επενδυτικών ενισχύσεων πρέπει να συνδέεται με την επίτευξη στόχων αναδιάρθρωσης και πρέπει να συνδυάζεται με σημαντική συνεισφορά του δικαιούχου στο κόστος της επιδοτούμενης ενέργειας.

Η σχεδιαζόμενη επένδυση στην εν λόγω περίπτωση αφορά όμως ορισμένες προσπάθειες εκσυγχρονισμού πεπαλαιωμένων εγκαταστάσεων, πράγμα που δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως αναδιάρθρωση και που όφειλε να πραγματοποιηθεί με τα ίδια μέσα της ενδιαφερόμενης επιχείρησης χωρίς κρατική ενίσχυση, ιδίως επειδή πολύ μεγάλο ποσοστό της παραγωγής εξάγεται σε άλλα κράτη μέλη.

Επιπλέον, η συνεισφορά της ενδεχομένως ωφελούμενης επιχείρησης στο κόστος της επιδοτούμενης ενέργειας δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως σημαντική αν ληφθεί υπόψη η ένταση της σχεδιαζόμενης ενίσχυσης που ανέρχεται σε 58 % της συνολικής επένδυσης.

Τέλος, η Επιτροπή ήταν πάντοτε, κατ' αρχήν, αντίθετη στις ενισχύσεις για τη λειτουργία και έχει θεωρήσει ότι, ειδικά στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών, οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται από επιχείρηση με σκοπό τη συνέχιση της λειτουργίας της ή τη διατήρηση του επιπέδου των εργασιών της, χωρίς άλλη ουσιώδη αλλαγή, δεν μπορεί να τύχουν ενίσχυσης.

Αν ληφθεί υπόψη η σχεδιαζόμενη επένδυση, η ικανότητα παραγωγής του εργοστασίου του Letterkenny θα παραμένει αμετάβλητη στο επίπεδο των 14 000 τόνων κατ' έτος, αλλά η παραγωγή πρόκειται να αυξηθεί βαθμιαία από το σημερινό επίπεδο των 10 000 τόνων μέχρι να χρησιμοποιηθεί όλη η ικανότητα παραγωγής, εις βάρος οπωσδήποτε των μειώσεων του βαθμού χρησιμοποίησης της ικανότητας παραγωγής άλλων κοινοτικών επιχειρήσεων.

Όσον αφορά την εξαίρεση που προβλέπεται από το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) για ενισχύσεις που προωθούν την οικονομική ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το βιοτικό επίπεδο στην περιοχή Letterkenny είναι ιδιαίτερα χαμηλό, καθώς και ότι υφίσταται σοβαρή υποαπασχόληση κατά την έννοια της εξαίρεσης που προβλέπεται στο στοιχείο α). Εντούτοις, οι τομεακές επιπτώσεις των περιφερειακών ενισχύσεων πρέπει να ελέγχονται ακόμη και στις πλέον υποανάπτυκτες περιοχές, πράγμα που αποτελεί και το λόγο για τον οποίο η Επιτροπή πρέπει να προβαίνει σε ανάλυση της οικονομικής και κοινωνικής καταστάσεως στο πλαίσιο του κοινοτικού συμφέροντος. Αν ληφθεί υπόψη η παρούσα κατάσταση του σχετικού βιομηχανικού κλάδου η οποία πρόκειται μάλλον να διατηρηθεί και στο μέλλον, επένδυση στην οποία προβλέπεται να χορηγηθεί ενίσχυση δεν έχει πιθανότητες να καταστήσει τη σχετική μονάδα παραγωγής οικονομικά και δημοσιονομικά βιώσιμη και δεν πρόκειται να εξασφαλίσει τις σημερινές θέσεις απασχόλησης. Ως εκ τούτου, η σχεδιαζόμενη ενίσχυση δεν πρόκειται να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής Letterkenny κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ), τη στιγμή που δεν πρόκειται να δημιουργήσει στην περιοχή διαρκή αύξηση του εισοδήματος ή μείωση της ανεργίας, αλλά πρόκειται μάλλον να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στο ενδοκοινοτικό εμπόριο χωρίς να παρέχεται, σαν αντάλλαγμα, η αναγκαία συμβολή για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο β), το προτεινόμενο μέτρο δεν έχει το χαρακτηριστικό σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή σχεδίου που μπορεί να άρει σοβαρή διαταραχή στην οικονομία κράτους μέλους, η προώθηση των οποίων να δικαιολογεί την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης. Επιπλέον, η προώθηση ενός των στόχων του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεν αποτελεί στόχο για τη χορήγηση της εν λόγω ενίσχυσης.

Τέλος, όσον αφορά την εξαίρεση που προβλέπεται από το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, η εξέταση του βιομηχανικού κλάδου παραγωγής πολυεστέρα στην Κοινότητα αποδεικνύει ότι η σχεδιαζόμενη ενίσχυση, μειώνοντας τεχνητά το κόστος εκσυγχρονισμού της εν λόγω επιχείρησης, θα καθιστούσε ασθενέστερη την ανταγωνιστική θέση άλλων παραγωγών της Κοινότητας και θα είχε, συνεπώς, ως αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση του βαθμού χρησιμοποίησης των μονάδων παραγωγής και τη συμπίεση των τιμών, εις βάρος και με την ενδεχόμενη αποχώρηση από την αγορά παραγωγών οι οποίοι έχουν μέχρι σήμερα επιβιώσει χάρη στην αναδιάρθρωση και τις βελτιώσεις στην παραγωγικότητα και την ποιότητα που έχουν αναλάβει χρησιμοποιώντας δικά τους μέσα. Έτσι, η σχεδιαζόμενη ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προωθεί την ανάπτυξη. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η παραγωγή της επιχείρησης που πρόκειται να ενισχυθεί εξάγεται, κυρίως, προς άλλα κράτη μέλη, ενώ ταυτόχρονα η ζήτηση εμφανίζει πτώση, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να παραμείνουν ανέπαφοι οι όροι των συναλλαγών μέσω ενός μέτρου που είναι αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, όπως η ενίσχυση αυτή.

Ενόψει των ανωτέρω, το ιρλανδικό σχέδιο χορήγησης ενίσχυσης δεν πληροί τους αναγκαίους όρους για να τύχει μιας των εξαιρέσεων του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ιρλανδία οφείλει να μην πραγματοποιήσει το σχέδιο χορήγησης ενίσχυσης 2,9 εκατομμυρίων λιρών Ιρλανδίας σε επένδυση που θα παραγματοποιηθεί από παραγωγό νημάτων πολυεστέρα εγκατεστημένο στο Letterkenny, το οποίο κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με επιστολή, της 22ας Δεκεμβρίου 1983, του μονίμου αντιπροσώπου της.

Άρθρο 2

Η Ιρλανδία ενημερώνει την Επιτροπή, σε δύο μήνες από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με αυτή.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιρλανδία.

Βρυξέλλες, 18 Ιουλίου 1984.

Για την Επιτροπή

Frans ANDRIESSEN

Μέλος της Επιτροπής